

(Τιμόθεος Παπασταύρου, Θεολόγος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

3.8 Μήνυμα της Α.Θ. Παναγιόττος Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου επί τη ημέρα προστασίας του περιβάλλοντος (1 Σεπτεμβρίου 1997)

Στο εορταστικό μήνυμα του 1997, ο Πατριάρχης αναφέρεται στην επιθυμία του Θεού , η οποία είναι πως ο άνθρωπος, ως το τελειότερο δημιούργημα του, πρέπει να απολαμβάνει την τελειότητα της φύσης στο έπακρο και ανεμπόδιστα. Για να επιτευχτεί όμως η επιθυμία Του, έδωσε ορισμένες εντολές στους πρωτόπλαστους, οι οποίες αφορούσαν την εγκράτεια και την εργατικότητα που πρέπει έχουν ως εφόδια οι άνθρωποι, ώστε να μην εκμεταλλευτούν την κτίση με άσχημο και καταστροφικό τρόπο. Δυστυχώς όμως λόγω της παραβίασης των εντολών επήλθε η πτώση, προκαλώντας σοβαρά προβλήματα, στην κτίση αλλά και στον ίδιο τον άνθρωπο, αφού χάθηκε πλήρως κάθε σεβασμός. Με αφορμή αυτό το γεγονός, το Οικουμενικό Πατριαρχείο εκδίδει κάθε χρόνο μηνύματα για την ημέρα της προστασίας του περιβάλλοντος, προσπαθώντας με κάθε τρόπο να επαναφέρει τις χαμένες ισορροπίες ανάμεσα στον άνθρωπο και την κτίση. [95] Στην συνέχεια του μηνύματος, γίνεται αναφορά πως «Το φυσικόν περιβάλλον έχει βεβαίως αξίαν και καθ' εαυτό αλλά προσλαμβάνει μεγαλύτερον όταν εξετάζεται εν συναρτήσει μετά του εντός αυτού διαβούντος ανθρώπου, διότι πλέον η βλάβη του περιβάλλοντος δεν θίγει μόνον την φύση, αλλά και τον συνάνθρωπον, του οποίου καθιστά τον βίον

δυσχερέστερον η ήττον ωραίον». [96] Επίσης, ο Πατριάρχης τονίζει τον όρο «ελεήμων καρδίας», τον οποίο χρησιμοποιούσαν οι Άγιοι πατέρες, οι οποίοι προσπαθούσαν να μεταλαμπαδεύσουν στους ανθρώπους, την σκέψη πως δεν είναι αναγκαίο να καταστρέφουμε και να αλλοιώνουμε τίποτα από την φύση, διότι όλα τα πράγματα έχουν μια άξια και μια χρησιμότητα. Βασιζόμενος στα λόγια των πατέρων στο τέλος του μηνύματος του, ζητά από τους πιστούς να δείξουν περισσότερο σεβασμό και αγάπη στην κτίση, σταματώντας την ανεπανόρθωτη καταστροφή της. Επιπροσθέτως ζητά να υπάρχει περισσότερος σεβασμός προς τον συνάνθρωπο τους, με σκοπό να καταφέρουν ενωμένοι να δώσουν μια λύση στα προβλήματα που τους ταλαιπωρούν.

3.9 Μήνυμα της Α.Θ. Παναγιότητος Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου επί τη ημέρα προστασίας του περιβάλλοντος (1 Σεπτεμβρίου 1998)

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στο μήνυμα το οποίο εξέδωσε το 1998, αναφέρθηκε στην αλαζονεία, στην απληστία και στις ηγετικές τάσεις του ανθρώπου, οι οποίες έχουν προκαλέσει ανεπανόρθωτες καταστροφές, λόγω της ανυπολόγιστης εκμετάλλευσης της κτίσεως. Η φύση ως ζωντανός οργανισμός αναγκάστηκε να επαναστατήσει «Δεν είναι κατόπιν τούτου παράξενος, ούτε η επανάστασις της φύσεως κατά τον τόσον βάνανυσον κακομεταχειριζομένου αυτήν ανθρώπου», [97] εναντίον του ανθρώπου, προσπαθώντας να τον τιμωρήσει, μέσα από φυσικές και καιρικές καταστροφές, οι οποίες έθεσαν σε κίνδυνο την ζωή του. Αυτές οι καταστροφές λειτούργησαν ως επιτίμια για την φορά και την καταστροφή την οποία προκάλεσε ο άνθρωπος. Η επανάσταση της φύσης εναντίων του ανθρώπου είχε όμως και διδακτικό χαρακτήρα, δίνοντας ένα μάθημα στους ανθρώπους,

προειδοποιώντας τους πως εάν συνεχιστεί η καταστροφή με τόσο γρήγορους ρυθμούς θα επέλθει το τέλος της φύσης, το οποίο σηματοδοτεί αυτόματα και το δικό τους τέλος. Στην συνέχεια ο Πατριάρχης τονίζει, το πόσο σημαντική είναι η 1η Σεπτεμβρίου για την εξισορρόπηση των σχέσεων ανάμεσα στους ανθρώπους και την κτίση και συνάμα με τον ίδιο τον Δημιουργό. Επιπροσθέτως τονίζεται και η σπουδαιότητα της ομαδικής προσπάθειας, αλλά και ο αγώνας, τον οποίο κάνουν οι άνθρωποι ώστε να βοηθήσουν την κτίση με κάθε δυνατό τρόπο, επισημαίνοντας πως ακόμη και ο πιο αδύναμος και κατατρεγμένος άνθρωπος με την βοήθεια των συνανθρώπων του, μπορεί να προσφέρει και να συμβάλει στην σωτηρία του πλανήτη.

Φτάνοντας στο τέλος του μηνύματος, ο Πατριάρχης προειδοποιεί ξανά τους πιστούς, πως η φύση δεν μπορεί πλέον να μείνει άπραγη απέναντι στην κακομεταχείριση και την φθορά που ανέχεται, αλλά θα αμυνθεί, ώστε να προσπαθήσει να προστατευτεί. Οι συνέπειες οι οποίες θα επέλθουν από την επανάσταση της φύσης θα είναι το ίδιο καταστροφικές με τις συνέπειες των απερίσκεπτων πράξεων του ανθρώπου.

3.10 Μήνυμα της Α.Θ. Παναγιόττης Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου επί τη ημέρα προστασίας του περιβάλλοντος (1 Σεπτεμβρίου 1999)

Το μήνυμα της 1ης Σεπτεμβρίου του 1999 αρχίζει με μια αναφορά στα λόγια του Αποστόλου Παύλου προς τους Θεσσαλονικείς «εν παντί ευχαριστείτε» και «πάντοτε χαίρετε, αδιαλείπτως προσεύχεσθε» [98]. Με αυτά τα λόγια ο Απόστολος

Πάυλος συμβούλευε τους θεσσαλονικείς να είναι ευγνώμονες και χαρούμενοι για τα πάντα, διότι μόνο με αυτόν τον τρόπο θα είναι ικανοί να βιώσουν την πραγματική χαρά. Ο Πατριάρχης βασιζόμενος στα λόγια του Αποστόλου, «Η πίστις ότι παν κτίσμα Θεού, κτίσθεν εις μετάληψιν τοις ανθρώποις... Αντιθέτως τιμών το έργον, τιμά τον Δημιουργό αυτού» [99] τόνιζε στους πιστούς πως πρέπει να δέχονται με ευχαρίστηση την κτίση, την οποία τους χώρισε απλόχερα ο Θεός, διότι ο σκοπός τους είναι να μεταχειριστούν την κτίση με σεβασμό και αγάπη ,γιατί μέσα από αυτή τους την πράξη δείχνουν σεβασμό και αγάπη προς το πρόσωπο του Δημιουργού. Επίσης, τονίζεται στους πιστούς ο ευχαριστιακός χαρακτήρας που έχει η 1η Σεπτεμβρίου προς το πρόσωπο του Θεού. Στην συνέχεια γίνεται μια παρουσίαση του οικολογικού τρόπου ζωής των Αγίων, οι οποίοι δεν προξένησαν με τον τρόπο ζωής τους τίποτα αρνητικό ή καταστροφικό στην κτίση. Για αυτόν τον λόγο ο Πατριάρχης ζητά από τους ανθρώπους να προσπαθήσουν να αλλάξουν τον τρόπο ζωής τους και να υιοθετήσουν περισσότερα ασκητικά στοιχεία, τα οποία θα τους βοηθήσουν να καταπολεμήσουν την οικολογική κρίση. Επίσης προτείνει την δημιουργία ενός «Παγκόσμιου Κώδικα Ηθικής δια το Περιβάλλον», ο οποίος θα είναι δεσμευτικός για όλους τους ανθρώπους και θα καταφέρει να δώσει μια οριστική λύση στα περιβαλλοντικά προβλήματα. [100]

Φτάνοντας στο τέλος του μηνύματος, ο Πατριάρχης αναφερόμενος στους πιστούς ζητά την βοήθεια τους ώστε να καταφέρουν να επαναφέρουν τους ανθρώπους που έχουν παραστρατίσει από τον δρόμο του θεού, «ώστε να έλθουν εις επίγνωσιν και μεταστροφήν» [101], με στόχο να καταφέρουν ενωμένοι να ανταπεξέλθουν στην οικολογική καταστροφή.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

- 95. Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Μηνύματα και ομιλίες δια το περιβάλλον, εκδ. Φανάριον, Αθήνα 2002, σ. 30.**
- 96. Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Ό.π, σελ 30.**
- 97. Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Ό.π, σελ 33.**
- 98. Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Ό.π, σελ 35.**
- 99. Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Ό.π, σελ 35.**

100 Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Ό.π, σελ 36.

101. Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Ό.π, σελ 38.